

HLA SA TEL

ZPRAVODAJ
MĚSTSKÉ
ČÁSTI
PRAHA 15

ČÍSLO
2019
ROČNÍK 25
NEPRODEJNÉ

1

WWW.PRAHA15.CZ

**ŽIJÍ MEZI NÁMI:
PETR VONDRÁČEK**
Rozhovor s muzikantem,
hercem a moderátorem
v jedné osobě

**HOSTINEC BAZAR –
PRVNÍ HOSTIVAŘSKÝ
SPOLEK**
Pokračování seriálu
o historii hostinců

POUR FÉLICITER 2019

V Bazaru vznikl nejstarší hostivařský spolek (snímek z konce 19. století)

HOSTINEC BAZAR – PRVNÍ HOSTIVAŘSKÝ SPOLEK

12. ČÁST

Kdepak byste tu kupovali staré nářadí, nábytek či svaté obrázky... V hostivařském Bazaru se pilo, tančilo a veselilo. Hosté však nezapomínali ani na chudé děti a české školy. V roce 1874 zde vznikl vůbec nejstarší hostivařský spolek, jednota hasičsko-sokolská. A zatímco kdysi měla hospůdka dvě zahrady pro své hosty, dnes je sama zahradou...

Také v roce 2019 budeme pokračovat v našem seriálu věnovaném historii hostivařských a posléze také hornoměřolupských hostinců, které se nějak podílely na utváření společenského a kulturního života v oblasti dnešní Prahy 15.

Hospůdka s netradičním názvem Bazar či též U Bazaru patřila k tradičním místním hostincům, měla číslo 34 a nepodlehla moderní zástavbě, ale přesto ji už také čas smazal z mapy. Bazar stával nenápadně zastrčený mezi ulicemi Palackého (dnes Selskou) a Přemyslovou (dnes Příbikovou). Z pohledu Selské ulice byste do něj dnes prošli domem č. p. 1409/4a, ze strany Příbikovy

č. p. 1406/8. Obě dnes zastavěná prostranství fungovala jako hostinské zahrady, paradoxně je tomu dnes naopak a zahrada je ve vnitřním bloku místo někdejší restaurace. Dům zde ale stál ještě dlouhá léta po zrušení hostinské živnosti, zanikl teprve nedávno.

Byl zde založen jeden z prvních místních spolků Hostinec Bazar pravděpodobně vznikl až v druhé polovině 19. století, a neměl tedy až tak dlouhého trvání. Víme, že zde byl v roce 1874 založen jeden z prvních místních spolků, jednota hasičsko-sokolská. V posledním čísle Oznamovatele Sokola v Hostivaři se roku 1941 vzpomínalo: „V roce 1874 byla v Hostivaři založena jednota hasičsko--sokolská. Snad byla tehdy obec početně na obyvatelstvo chudá, že zvolen byl způsob sdružení se spolkem jiným. Jednota tato živila, necvičilo se v ní a brzy se rozpadla.“

Na poctivý sokolský spolek si tedy místní museli ještě pár let počkat, zato hasičský sbor rychle nabýval na síle. Snad vyhrály pragmatické důvody. Pokračuje paní kronikářka

Marie Zdeňková: „A tak se roku 1876 sešlo v hostinci Bazar několik nadšenců pro humanitu a za přispění přátel Franty Čecha, obecního tajemníka Jana Chodounského, Préla, Matyáše Hály a Tomáše Růžičky založilo spolek pro ochranu nešťastného a v nebezpečí se nacházejícího. (...) Spolek vyvíjel neúnavnou činnost, a to jak ve cvičení, tak při častých výjezdech k požárům v Hostivaři i v okolních obcích. Nejprve měl jen starou stříkačku a skromný inventář, časem si však získal respekt, a tak obec zakoupila stříkačku, novou, modernitě odpovídající.“ (Kniha o Praze 15, 2003)

Sbor dobrovolných hasičů, jeden z nejdůležitějších spolků, byl na světě, a to právě s pomocí hospůdky Bazar. Ovšem nejen hasiči a první Sokol, stejně jako v dalších hostivařských hostincích i zde bujel národní a vlastenecký duch. Více informací nám vyplouvá na konci století.

Na jaře roku 1890 fungující hospodu zakoupila Marie Mahrlová, vdova po hostinském Karlu Mahrlovi, za 2500 zlatých. Pro představu –

Hostinec k užití jako letohrádek, i to byl Bazar
(Národní listy, 1875)

měsíční nájem staršího pokoje v Praze se tehdy dal pořídit do deseti zlatých, novější garsonky kolem čtrnácti. Kupříkladu podomek v hostinci si vydělal zhruba dvanáct zlatých, sklep mistr měl měsíční plat asi čtyřicet, sládek v lepším pivovaru kolem sto padesáti zlatých. Do Spojených států jste se parníkem mohli vydat za sedmdesát zlatých.

Paní Mahrlovou, která se v mezicase provdala za krejčího Kašpara Průšu, v roce 1897 vystřídal nový majitel Václav Pelc, jeho zase v roce 1902 František Hanuš. Tehdy se zde čepovalo pivo z branického pivovaru. Podle dobové zvyklosti se každou neděli (a svátek) v prostorách restaurace při muzice tancovalo. A nejen tancovalo, také vybíralo na ušlechtilé charitativní akce, zejména pro Ústřední matici školskou, spolek, který se staral o ryze české školy v místech, kde scházeli učitelé i finanční prostředky.

Bazar byl sice menší hostinec než Na Budíně nebo nedaleká restaurace Na Kovárně, ale přesto i on přitahoval výletníky z Prahy i jejího okolí, kteří neváhali zajet vlakem do Hostivaře a projít se sem za pivem i zábavou.

Na útulné zahrady, dnes již zastavěné, zval
hostinský Pelc (Národní listy, 1897)

Někdejší podnik je dnes překrytý
moderní zástavbou

Dožínková slavnost

Dochoval se nám popis dožínkové slavnosti, která končila v Bazaru a která nám dokreslí život v Hostivaři osmdesátých let 19. století. Dožínky byly slavností k ukončení žni, během níž chasa obcházela vesnici, zejména hospodáře, kteří ji nejednou odměnili za věrné služby. Hlavně šlo o zábavu, možnost se naporádit a zadovážet si. V Hostivaři už zvyk upadal, byl to tehdy prý pan Prokeš ml. (tedy asi syn pana starosty), který navrhl slavnost oživit. 20. srpna 1882 tak byla „podniknuta slavnost velkolepá, jakéž není v obci naší pamětníka,“ jak psal bohužel anonymní hostivařský soused:

„V neděli, den to slavnosti, hned z rána ozývala se hlučná střelba. Krátce po deváté hodině ranní sestavil se na dolejší náměstí průvod, v kterém veškerá obec účast brala. Dlužno připomenouti, že též přemnoho obyvatelstva cizího dostavilo se ku slavnosti naší. Na dané znamení počal se průvod pohybovati ku chrámu. V předu jeho banderium oděné v kroj staročeských sedláků, jemuž v čele jel p. Chodounský v kroji Jeníka z Prodané nevěsty. Za ním při zvucích hudby ubíral se spolek veteránů pod velením p. Pešauta a sbor dobrovolných hasičů z Dubče s velitelem p. Mikem v čele. Za těmito tažen pluh dvojsprežením a následoval vůz s hospodářským náradím. Za tímto při hudbě šli malebně oděni sekáči s ověnčenými hrabíci, jakož i žnečky se srpy v rukou. Opět hudba, za kterouž kráčely hrabačky a pěvecký sbor, prozpěvující v přestávkách písně české, slavnosti přiměřené. Za zpěváky ubíralo se duchovenstvo a konečně veškerí hospodáři obce hostivařské. Velmi krásně vyjímaly se následující dva vozy, z nichž

na předním, a to pšeničném, seděly dívky naše v staročeském obleku selském. Poslední tyto dvě skupiny zejména vábily k sobě jak malebností národního kroje, tak i půvabem těch, jež žnečky a hrabačky představovaly. Za těmito kráčeli hasiči domácí a banderium skončilo průvod pro obec naši zajisté velkolepý.“

Za hostinského Hanuše probíhaly v Bazaru
každou neděli a svátek tancovačky
(Národní politika, 1902)

Po skončení průvodu si lidé vyslechli kázání ctihodného kaplana Josefa Chába, který „pohnul až k slzám veškeré shromáždění“. A potom už vypukla zábava v místních hostincích, Na Kovárně, u zmíněného pana Pešauta a právě také v námi sledovaném Bazaru, další z legendárních hostivařských hospůdek, které už čas zavál. Slavnost měla takový ohlas, že se poté tradičně se stejnou pompou opakovala každý rok.

Začátkem století informace k provozu Bazaru končí, podnik někdy v této době pravděpodobně přestal plnit svou funkci, snad i pod tíhou stále bohatší hostivařské konkurence.

● Lukáš Berný, z knihy Toulky Prahou 15

ŽIJÍ MEZI NÁMI: PETR VONDRÁČEK

Loňská vydání Hlasatele plnily rozhovory s čestnými občany Prahy 15. Tento seriál vznikl u příležitosti oslav 950 let od první písemné zmínky o Hostivaři v Kosmově kronice. Letos vás čekají rozhovory se zajímavými osobnostmi žijícími v naší městské části. Prvním z této nové rubriky je muzikant Petr Vondráček, kterého jste mohli například vidět v září na Dni Hostivaře, kde křtil Lukáše Berného Toulky Prahou 15, Hostivař a Horní Měcholupy.

Jste skvělý muzikant, herec a moderátor. Věděli jste již v mládí, co byste chtěl dělat?

Upřímně řečeno, už jako malý kluk jsem si přál vypadat a zpívat jako Elvis Presley. Být na pódiu a oslňovat fanynky byl můj sen. I když ve skrytu duše jsem cítil, že je třeba studovat, učit se a posléze mít kromě hudby v záloze nějakou stálou profesi.

Ve které ze svých tří profesí se cítíte nejlépe?

Určitě při koncertě s mojí kapelou Lokomotiva. To jsem ve svém živlu a dostávám se mimo realitu. Při herectví nebo moderování musím být vždy hodně soustředěný, pouze s lehkou dávkou emocí. Ale baví mě to také.

Proslavil jste se rolí v seriálu Rodinná pouta, později zvaným Velmi křehké vztahy. Jak na toto období vzpomínáte?

To byly moje první herecké zkušenosti před kamerou. Tam jsem se naučil základním pravidlům seriálového herectví, jako například, že méně je někdy více a tak podobně.

Televizní diváci Vás v poslední době mohli vidět jako Rudyho v seriálu První republika. To ale nebyla zrovna kladná postava, navíc špatně skončil. Máte raději podobné role, nebo jsou Vám sympatičtější vyložení dobráci?

Všechny moje role, snad kromě pohádky O Ječmínkovi, byly spíše záporné, což upřímně nechápu. Jedni tvrdí, že mám „kukuč“ prvorepublikového elegána, a druzí mě vnímají jako hochštaplera, který manipuluje s lidmi. Obecně ale platí, že „záporňáci“ se hrají lépe.

Účinkoval jste v televizní show Tvoje tvář má známý hlas. Jak moc náročné toto natáčení bylo? Dá se vedle takového projektu stihnout i něco dalšího?

To byla hezká zkušenost. Sice jsem při natáčení prvních dílů někdy kroutil hlavou se slovy „kam

jsem to zase vlezl“, ale moc rád na to vzpomínám už jen proto, že jsem byl donucen se učit texty, choreografie a překonávat strach z kontaktních čochek nebo sádry na obličeji.

Vaše kapela Lokomotiva hraje ve stejné sestavě více než 25 let. To je v této branži spíš výjimka. Jaký recept máte na to, abyste si stále rozuměli?

Nevidat se příliš často a debatovat jen, když je to nutné. Ten mladistvý elán je dneska už sice pryč, ale s klukama z kapely se máme moc rádi a hraní

Od pohledu je Petr Vondráček velmi sympatický muž

„S KAMARÁDEM
JSME JAKO DĚTI
HONILI ZAJÍCE
TAM, KDE JE DNES
VERONSKÉ NÁMĚSTÍ“

nás pořád baví. V příštím roce chceme vydat menší album a zorganizovat na naše výročí malé turné a takový humbuk obecně.

Hrajete přes léto i hodně na open-air akcích, které Vás v letošním roce čekají?

Hráli bychom i víc, ale nejsme typická česká festivalová kapela. Určitě letos vystoupíme druhý víkend v srpnu na mezinárodních jazzových dnech v Dubé u České Lípy. Možná také na Benátské s Impulsem aj.

Vím, že jste účinkoval v září na Dni Hostivaře. Jak se Vám tato akce líbila?

Byl jsem tam za kmotra při křtu knihy o Hostivaři autora Lukáše Berného. A při té příležitosti jsem si tam, jako hostivařský patriot, s chutí zazpíval tři písně.

Bydlíte v Praze 15, jak se Vám zde žije? Co byste chtěl například vylepšit, anebo co hodnotíte naopak kladně?

Žiju tady od roku 1983, takže moje kořeny jsou již relativně hluboké. Můžu tvrdit, že pravý břeh naší milované Prahy je mi bližší. Neměnil bych nic. To, že se staví, je zkrátka normální, to nemůžu kritizovat.

Ale rád si zavzpomínám na to, jak jsme s kamarádem Martinem tam, kde dnes stojí ZŠ Nad Přehradou, trhali v sadu třešně a švestky a na dnešním Veronském náměstí honili zajíce a bažanty.

Máte poměrně malou dceru, inklinuje i ona k umělecké branži?

Anička moc ráda maluje, výtvarničí a hlavně miluje pohyb. Myslím, že namísto pianistky z ní budu mít skvělou tanečnici nebo gymnastku.

Velice Vám děkuji za příjemný rozhovor a přeji mnoho krásných rolí a spoustu příznivců.

● Dana Benešová

Herec, moderátor, zpěvák a klavírista Petr Vondráček se narodil 26. února 1976 v Ústí nad Labem. Ač je známý především z televizní obrazovky, jeho největší vášní je hudba. Miluje Elvise Presleyho a Jerryho Lee Lewise. Skoro 25 let hraje s kapelou Lokomotiva, která se ve své tvorbě inspirovuje především klasickým rokenrolem. Za moderování populárního pořadu TV Prima Hádej, kdo jsem! získal dvě ceny TýTý. Má za sebou řadu muzikálových i filmových rolí. S herečkou Barborou Janatkovou má dceru Aničku.

Petr Vondráček při křtu knihy na Dni Hostivaře

